

Valmanifest

Kyrkoval 2025

Hopp, ljus och gemenskap i en tid av prövningar

Vi lever i en tid där mörka krafter hotar att slita isär vår gemenskap. Ojämlighet, orättvisor och en tilltagande oro för framtiden får många att känna sig maktlösa och uppgivna. Det gäller inte minst när vi har krig i vårt närområde och auktoritära krafter hotar demokratin. Men i detta mörker finns också hopp – hopp om en ljusare framtid byggd på medmänsklighet, barmhärtighet och gemensamt ansvarstagande.

Svenska kyrkan är en kraft för dessa värden. Dess värderingar om att sätta människan i centrum, om att stå upp för jämlikhet och om att skapa ett samhälle där alla – oavsett bakgrund – känner trygghet och delaktighet är gemensamma med de socialdemokratiska värderingarna. Vi vet att ett samhälle blir starkare när vi ser varandra som medmänniskor, när vi håller fast vid övertygelsen att varje människa har ett okränkbart värde och när vi bygger på solidaritet istället för splittring.

Kyrkan, som i generationer har varit en röst för rättvisa och mänsklig värdighet, påminner oss om de värden vi delar. Att möta främlingen med barmhärtighet, att stå upp för de mest utsatta och att aldrig låta rädsla och förakt få sista ordet är en del av vårt gemensamma arv – och en del av vår framtid.

När världen känns kallare och hårdare behöver vi många som vågar stå upp för det goda. Vi är tusentals socialdemokrater som bär övertygelsen att hoppet är starkare än rädslan, att ljuset är starkare än mörkret och att gemenskapen alltid är starkare än splittringen. Därför har många av oss valt att engagera oss som förtroendevalda i Svenska kyrkans politiska beslutsnivåer, kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomöte, och i valet söker vi ditt stöd i arbetet att förvalta Svenska kyrkans organisation och att tydligt stå upp för kyrkans värden.

Vi förenas i att värna tro, hopp och kärlek, att sätta rätt och medmänsklighet först. Det är därför vi socialdemokrater står upp för ett samhälle där alla får plats, där ingen lämnas efter, och där vi tillsammans bygger en framtid som genomsyras av solidaritet, rättvisa och gemenskap.

Socialdemokratin och Svenska kyrkan

Solidariteten känner inga gränser och omfattar alla människor, oavsett bakgrund. Den är ett kraftfullt verktyg för att bekämpa orättvisor och skapa ett samhälle där alla har rätt till trygghet och gemenskap.

Vi vill att kyrkan ska vara en progressiv kraft mot orättvisor och för människovärdet. Kyrkan ska finnas till för och vara öppen för alla – detta är grunden i det vi kallar folkkyrkan. Vi har olika relationer till Svenska kyrkan. Vissa av oss deltar aktivt i gudstjänstlivet varje söndag, några tar del av kulturverksamheten och andra delar livets stora händelser tillsammans. Oavsett vilken relation vi har till kyrkan menar vi att alla medlemmar ska få delta på lika villkor och ha samma rätt till demokratiskt inflytande.

Vi ser en samhällsutveckling med ökade klyftor, otrygghet och nedmontering av demokratin. Här behövs motkrafter. När samhället dra sig tillbaka står kyrkan som en fast punkt runt om i vårt land. Vi socialdemokrater vill att kyrkan ska vara en samlande kraft för tro, hopp och solidaritet.

Det finns krafter som vill sluta kyrkan inåt och ställa grupp mot grupp – det kan vi aldrig acceptera! Socialdemokraternas engagemang är en garant för att kyrkan fortsätter att vara en plats för gemenskap och solidaritet.

Vi vill därför

- att Svenska kyrkan fortsatt utvecklas som en öppen och solidarisk folkkyrka, där en plats finns för alla,
- att kyrkan ska fortsätta vara en progressiv kraft mot orättvisor och för människovärdet,
- att de direkta valen till Svenska kyrkan ska bevaras för att stärka och säkerställa ett demokratiskt medlemsinflytande och att det lokala församlingens närvaro i hela landet säkras.

En nära och öppen folkkyrka, även i kris och krig

I tider av oro i omvärlden behöver det finnas platser där människor kan känna trygghet och gemenskap. Kyrkan ska vara en plats som välkomnar alla, som skapar delaktighet och engagemang. När såväl den enskilda människan som samhället som helhet befinner sig i kris behöver kyrkan finnas där. Både vid allvarliga händelser i fredstid och vid höjd beredskap och krig har Svenska kyrkan viktiga funktioner att uppfylla.

Kyrkan ska alltid stå upp för de mest utsatta, alltid stå på deras sida och värna deras rätt. När samhället hårdnar ska kyrkan finnas där med sitt diakonala arbete. I takt med att samhället blivit kallare har kyrkans diakonala arbete blivit viktigare. Därför är det angeläget att kyrkan också i framtiden ska finnas för alla sina medlemmar, inte bara dem som ofta deltar i gudstjänstlivet, utan alla som bor inom församlingen.

I en mångreligiös kontext är det också viktigt att Svenska kyrkan främjar en aktiv dialog mellan olika trossamfund.

Socialdemokratin vill främja Svenska kyrkans roll i civilsamhället. För att utveckla verksamhet i den riktningen vill vi socialdemokrater att församlingarna möjliggör en ökad delaktighet för de som deltar i verksamheten. Vi vill därför stärka det omfattande frivilligarbetet och även slå vakt om det engagemang för kyrkan som finns bland förtroendevalda på alla nivåer.

Vi vill därför

- att varje församling öppnar för att fler frivilliga krafter kan involveras i kyrkans verksamhet,
- att kyrkan är en tydlig motkraft till auktoritära krafter,
- att kyrkans roll i civilförsvaret stärks och utvecklas,
- att Svenska kyrkan ska vara en närvarande kyrka som möter människor där de är och erbjuder stöd och gemenskap i livets alla skeden,
- att religionsdialogen mellan trossamfund främjas.

Svenska kyrkan - ett föredöme som arbetsgivare

Alla anställda i Svenska kyrkan ska ha rätt till en trygg anställning med god arbetsmiljö, rättvisa arbetsvillkor och utveckling i arbetet. Det är viktigt för alla de som idag är anställda inom Svenska kyrkan, men är också en förutsättning om kyrkan ska klara den framtida kompetensförsörjningen.

Det pågår ett ständigt utvecklingsarbete inom Svenska kyrkans olika verksamheter, då blir delaktighet och kompetensutveckling en viktig förutsättning för de anställda.

Att arbeta systematiskt med arbetsmiljön ska vara en naturlig del i den dagliga verksamheten. Här brister det på många håll, där anställda vittnar om behov av mer stöd och resurser när det gäller den psykosociala arbetsmiljön.

Vi vill därför

- att Svenska kyrkan som arbetsgivare säkerställer att alla anställda har en god arbetsmiljö och rättvisa arbetsvillkor,
- att alla anställda ska ha rätt till delaktighet och inflytande i arbetet,
- att alla yrkesgrupper årligen får ta del av kompetensutveckling,
- att Svenska kyrkan aktivt arbetar med att förbättra den psykosociala arbetsmiljön.

Social hållbarhet vid upphandling

Svenska kyrkan är inte bara en av landets större arbetsgivare utan även en stor beställare av varor och tjänster. Det gäller allt ifrån fastighetsskötsel och renovering av kyrkor, till transporter och förvaltning av Svenska kyrkans skogar. För oss socialdemokrater är det en självklarhet att kyrkan ska värna de anställda hos entreprenörerna, och säkerhetsställa att också de omfattas av kollektivavtal en god arbetsmiljö och att upphandlingarna sker så lokalt som möjligt.

Inom flera av dessa branscher är arbetsmarknadsproblemen så svåra att den svenska modellen i princip är satt ur spel. Inom exempelvis byggsektorn, transportbranschen och skogsnäringen sker ett systematiskt utnyttjande av migrantarbetare. Olika myndigheter pekar ut dessa som riskbranscher, långa entreprenörskedjor, personalbrist på grund av icke-konkurrenskraftiga arbetsvillkor och lönenivåer som halkar efter. Här menar vi att Svenska kyrkan har en möjlighet att bli ett föredöme.

Vi vill därför

- att när Svenska kyrkan kräver social hållbarhet ska också arbetsvillkor och arbetsmiljö beaktas,
- att Svenska kyrkan vid upphandlingar alltid ska kräva villkor i nivå med svenska kollektivavtal.
- att Svenska kyrkan har som regel att ställa krav på maximalt två led i underentreprenörskedjan vid upphandling.

Kamp för jämställdhet - mot diskriminering

Trots att människovärdet står i centrum för kyrkan finns det fortfarande tillfällen och sammanhang där människor utsätts för diskriminering. Så länge det finns präster som inte vill arbeta med kvinnliga kollegor eller som inte viger samkönade par, kommer vi att kämpa för allas rätt till likabehandling. Vi kan aldrig acceptera att inte alla känner sig välkomna.

Svenska kyrkan ska också se till att ingen med funktionsnedsättning diskrimineras på grund av bristande tillgänglighet till byggnader och kyrkogårdar. Vi vill ha öppna kyrkor och tillgängliga kyrkogårdar för alla.

Vi vill därför

- att alla oavsett bakgrund, kön, könsidentitet, sexuell läggning, etnicitet eller funktionsförmåga ska behandlas lika,
- att Svenska kyrkan säkerställer att ingen diskriminering förekommer,
- att alla präster i Svenska kyrkan ska vilja viga samkönade par,
- att kyrkan ska vara en tydlig kraft i samhället mot alla former av förtryck och bristande respekt för människovärdet.

Ett tillgängligt kulturliv och en kyrka för barn och unga

En öppen folkkyrka riktar sig till alla delar av samhället, över generationer och genom olika skeenden i livet så som dop, konfirmation, vigsel och begravning. Den välkomnande folkkyrkan ska erbjuda en varierad verksamhet där arbetet med barn- och unga sätts i fokus. Deras kompetens, delaktighet och behov måste tas på allvar i kyrkans verksamhet. En viktig uppgift för Svenska kyrkan är att barn och unga får tillgång till en meningsfull fritid genom verksamhet som skapar gemenskap och trygghet. Det är en typ av verksamhet som ska finnas i alla församlingar, vilket inte minst är viktigt i glesbygd. Den kan fylla ett socialt tomrum och bidra till ungas utveckling och välbefinnande.

Svenska kyrkan har också ett stort ansvar i att bevara, förvalta, förmedla och skydda vårt kulturarv. Hit hör inte bara byggnader och kulturmiljöer utan även konst och musik. Inom kyrkan finns en omfattande kör- och konsertverksamhet, vilket vi vill värna och utveckla. Här har också församlingarnas musiker en nyckelroll.

Vi vill därför

- att den ideella kultur- och musikverksamheten stimuleras och att kulturarvet värnas,
- att Svenska kyrkan tryggar tillgången på kyrkomusiker genom att säkerställa att det finns tillräckligt många utbildningsplatser på kyrkomusikerutbildningen,
- att Svenska kyrkans barn- och ungdomsverksamhet ska vara avgiftsfri och tillgänglig för alla,
- att Svenska kyrkan ger ungdomar möjlighet till sommarjobb och praktik.

Tillsammans vårdar vi miljön och klimatet

Vi socialdemokrater har under lång tid verkat för att Svenska kyrkan ska ta sitt ansvar i miljö- och klimatarbetet. Det behövs en beslutsamhet i att ställa om verksamheten så att inga negativa avtryck på miljön eller klimatet skapas. Denna inställning ska prägla allt Svenska kyrkan gör inom sin egen organisation men också vara ett förhållningssätt i kontakten med leverantörer och övriga delar av civilsamhället. Svenska kyrkan ska gå före och vara ledande inom grön omställning, värna naturens resurser och bedriva en hållbar skogsförvaltning.

Svenska kyrkan har i detta sammanhang en möjlighet att bedriva ett ledande skogsbruk ur ett socialt och ekologiskt perspektiv som även skapar fler jobb på landsbygden. Det behövs ett föredöme som tar hänsyn klimatet, människan och landsbygdens utveckling.

Ett utvecklat skogsbruk är livsviktigt för svensk ekonomi, den lokala bygdens utveckling och för klimatomställningen.

Vi vill därför

- att Svenska kyrkan fortsätter med sitt aktiva klimatarbete och att alla nivåer deltar i omställningen,
- att Svenska kyrkans skogsförvaltning ska vara ekologiskt, ekonomiskt, socialt samt andligt och existentiellt hållbar,
- att kyrkobyggnader och kyrkogårdar vårdas med hänsyn taget till klimat och miljö.

En socialt hållbar kyrka i hela världen

Internationell solidaritet och ett målmedvetet arbete för stöd och hjälp till de mest utsatta får aldrig åsidosättas. Vi blir dagligen påmind om att människor lider nöd, till följd av krig, förtryck och klimatförändringar. Särskilt utsatta är kvinnor och barn. Svenska kyrkans biståndsorganisation ACT bedriver ett otroligt viktigt arbete som vi vill stärka.

I en tid då regeringen och SD kraftigt skär ner på biståndet drabbas världens mest utsatta. Det gör det än viktigare att kyrkan orkar stå kvar som en orubblig kraft för solidaritet, rättvisa och hopp, med insatser som inte bara lindrar akut nöd utan också stärker människor att själva forma sin framtid. Genom att möta hunger, fattigdom och klimathot med långsiktiga lösningar och lokala samarbeten visar kyrkan vägen när politiken sviker. Svenska kyrkans bistånd är ett uttryck för människokärlek i handling och en påminnelse om vårt gemensamma ansvar, bortom nationella gränser, för en rättvis och hållbar värld.

Vi vill därför

- att Svenska kyrkan stärker samarbetet med andra aktörer för att motverka de försämringar som sker inom biståndet,
- att Svenska kyrkans internationella arbete värnas och utvecklas,
- att alla församlingar årligen ger motsvarande minst en procent av kyrkoavgiften till ACT Svenska kyrkan, Svenska kyrkans internationella arbete.

Socialdemokraterna